SKÅNE
(H)JÄRNKOLL

Antistigmakonferens 2026

Varmt välkomna!

Verksamheten Hjärnkoll

SKÅNE
(H)JÄRNKOLL

Hjärnkoll är en **ideell organisation** som funnits sedan 2009.

Kärnan i organisationen är våra hjärnkollambassadörer. Genom att lyfta personliga berättelser skapar vi öppenhet, förståelse och förändring – både i människors vardag och i samhället i stort.

Mål
Öka öppenheten kring och kunskapen om psykisk ohälsa
Förändra negativa attityder till människor med psykisk ohälsa
Minska diskrimineringen av människor som lever med psykisk ohälsa

Vision
Alla ska ha samma rättigheter och möjligheter oavsett psykiska olikheter

Internationell forskning visar att det mest framgångsrika sättet att förbättra attityder och minska stigmatisering är möten med människor som har psykisk ohälsa och berättar om den.

SKÅNE
(H)JÄRNKOLL

Skadligt bruk och psykisk ohälsa - Att möta hela människan

Program för dagen

SKÅNE
(H)JÄRNKOLL

13.00 Malin Molldur - *Konferencier*

13.10 Billie Viberg - *Hjärnkollambassadör*

13.40 Jonas Berge - *Docent vid Lunds universitet och överläkare, Region Skåne*

Isabel Jadbäck - *Doktorand vid Lunds universitet och specialistpsykolog, Region Skåne*

14.10 Gittel Ullebo Hult - *Hjärnkollambassadör*

14.30 Fika

15.00 Eva Samuelsson - *Docent och lektor vid Stockholms universitet*

Ninja Larsson - *Socionom och enhetschef på Bostad först, Stockholms stad*

15.40 Erik Widlund - *Hjärnkollambassadör*

16.00 Panelsamtal

16.30 Konferensen slut

Information om panelsamtal

SKÅNE
(H)JÄRNKOLL

I slutet av konferensen så kommer vi att ha ett panelsamtal där samtliga föreläsare deltar.

Viktigt inför Panelsamtalet:

- *För er som deltar digitalt så kan ni skriva era frågor i Q&A*
- *För er som deltar fysiskt så kan ni sms:a era frågor till telefonnummer*

076-248 98 79

SKÅNE
(H)JÄRNKOLL

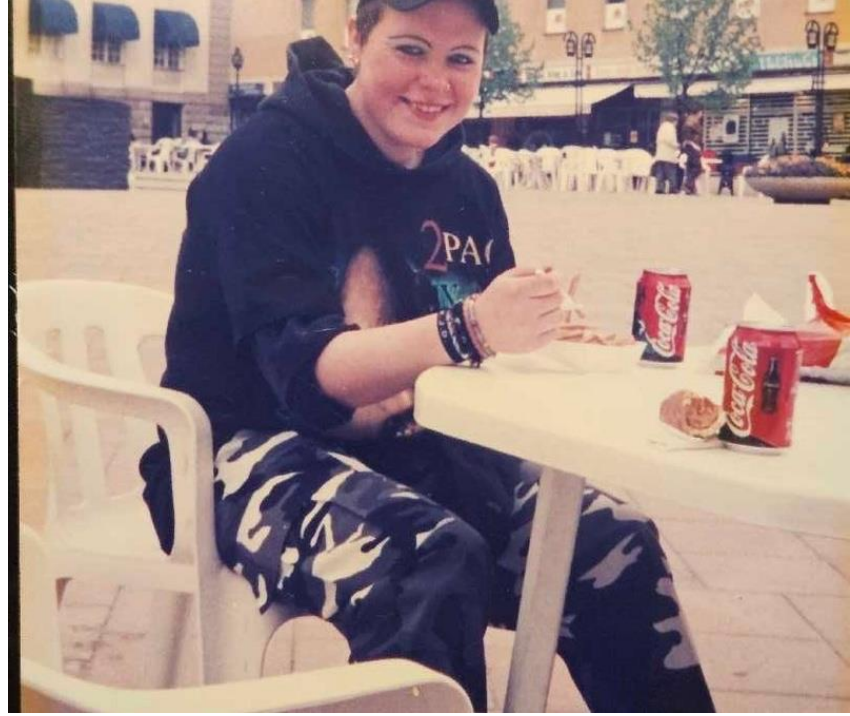
”När ingen hör eller ser det som känns”

Billie Viberg

Hjärnkollambassadör

MY
BACK

2PAC

exotisk resa med taget!

SKÅNE
(H)JÄRNKOLL

Good psychiatric management (GPM) – integrerad behandling av patienter med personlighetssyndrom och beroendetillstånd

Jonas Berge
Docent, Lunds universitet
Överläkare, Region Skåne

Isabel Jadbäck
Doktorand, Lunds universitet
Specialistpsykolog, Region Skåne

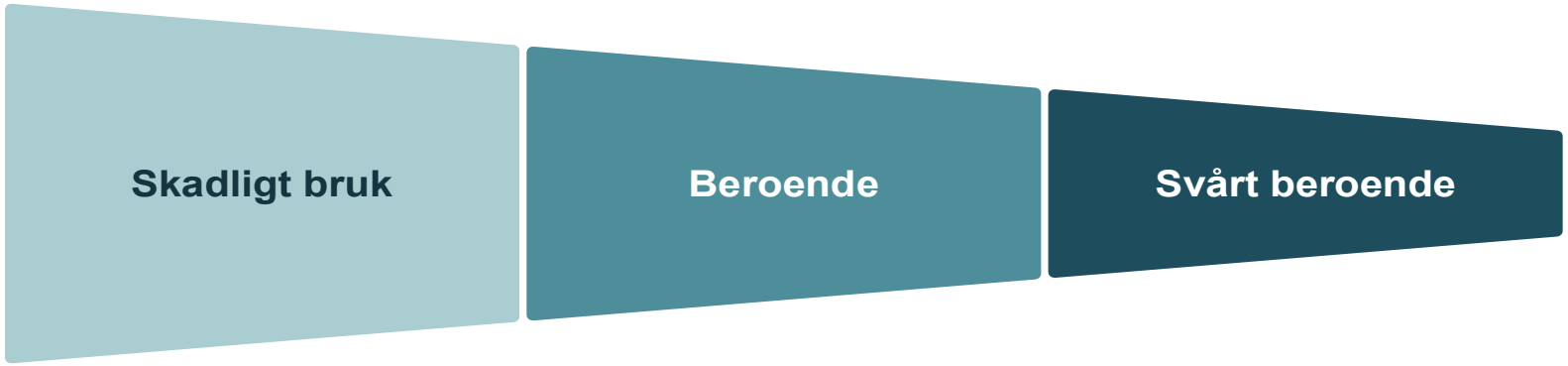
Vuxenpsykiatrimottagning beroende Malmö

- Cirka 700 patienter
- Alkohol- och narkotikateamet
- Komplex problematik och stort hjälpbehov

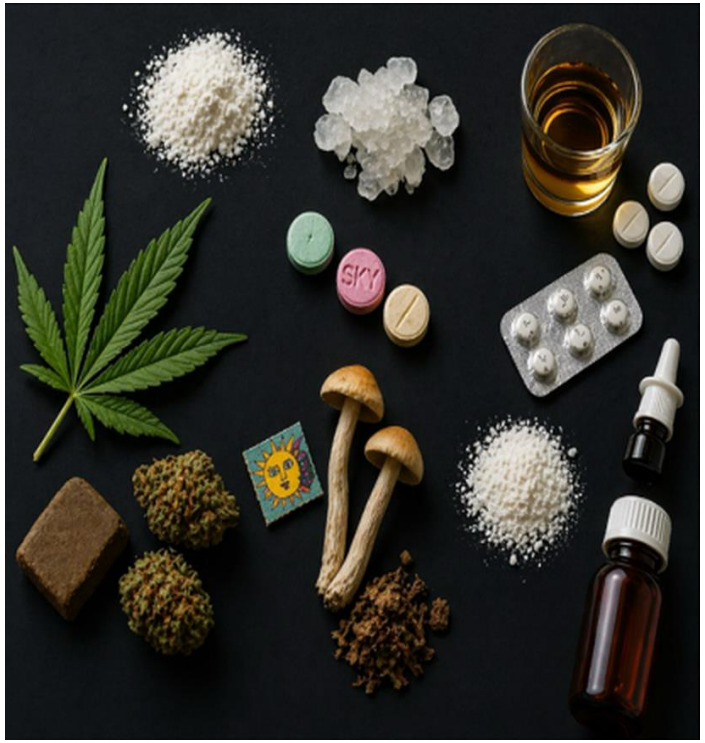
Skadligt bruk och beroende

- Ett skadligt bruk innebär negativa konsekvenser på grund av alkohol- och/ eller drogkonsumtion.
- Vid beroende behöver ett visst antal diagnoskriterier vara uppfyllda.

Beroende

Begär och kontroll	Stark önskan/tvång	Försämrad kontroll
Livet påverkas	Fortsatt bruk trots skada	Substansen går först
Kroppen anpassar sig	Ökad tolerans	Abstinens

Diagnos (ICD-10): minst **3 av 6** kriterier under det senaste året

Vad är personlighetssyndrom?

- Ett varaktigt mönster av tankar, känslor och beteende som vållar lidande och skapar en funktionsnedsättning inom flera livsområden.

- Svårigheterna ska ha funnits en längre tid, ofta sedan tonåren, och ska inte förklaras bättre av annan diagnos, drogintag eller en pågående kris.

Vad är personlighetssyndrom? (fortsättning)

- En psykiatrisk diagnos bör ses som en arbetshypotes – vägledande för val av behandlingsinsats.

- Det finns stor spridning vad gäller svårighetsgrad men också heterogenitet, så två personer med samma diagnos kan ha olika problembild.

Emotionellt instabilt personlighetssyndrom (EIPS)

1. Separationsångest
2. Instabila relationer
3. Identitetsstörning
4. Impulsivitet
5. Suicidalt beteende
6. Svårhanterliga känslor
7. Tomhetskänslor
8. Olämplig/intensiv ilska
9. Paranoia eller dissociation

EIPS (fortsättning)

- Heritabilitet cirka 50 %
- Barndomstrauma (abuse, neglect)
- Sexuella övergrepp i barndomen är en viktig riskfaktor (PTSD hos cirka 30–60 %)

Skoglund, C., Tiger, A., Rück, C., Petrovic, P., Asherson, P., Hellner, C., Mataix-Cols, D., & Kuja-Halkola, R. (2021). Familial risk and heritability of diagnosed borderline personality disorder: A register study of the Swedish population. *Molecular Psychiatry, 26*(3), 999–1008. https://doi.org/10.1038/s41380-019-0442-0

Porter, C., Palmier-Claus, J., Branitsky, A., Mansell, W., Warwick, H., & Varese, F. (2020). Childhood adversity and borderline personality disorder: A meta-analysis. *Acta Psychiatrica Scandinavica, 141*(1), 6–20. https://doi.org/10.1111/acps.13118

EIPS (fortsättning)

- Tidigare trodde man att EIPS var ett kroniskt tillstånd.

- Longitudinella studier visar att det är vanligt med remission, dvs. att man inte uppfyller kriterierna för diagnos vid uppföljning.

Zanarini, M. C., Frankenburg, F. R., Hein, K. E., Glass, I. V., & Fitzmaurice, G. M. (2024). Sustained symptomatic remissionand recovery and their loss among patients with borderline personality disorder and patients with other types of personality disorders: A 24-year prospective follow-up study. *The Journal of Clinical Psychiatry, 85*(4), Article 24m15457. https://doi.org/10.4088/JCP.24m15457

Samsjuklighet

En eller flera psykiatriska diagnoser utöver skadligt bruk eller beroende.

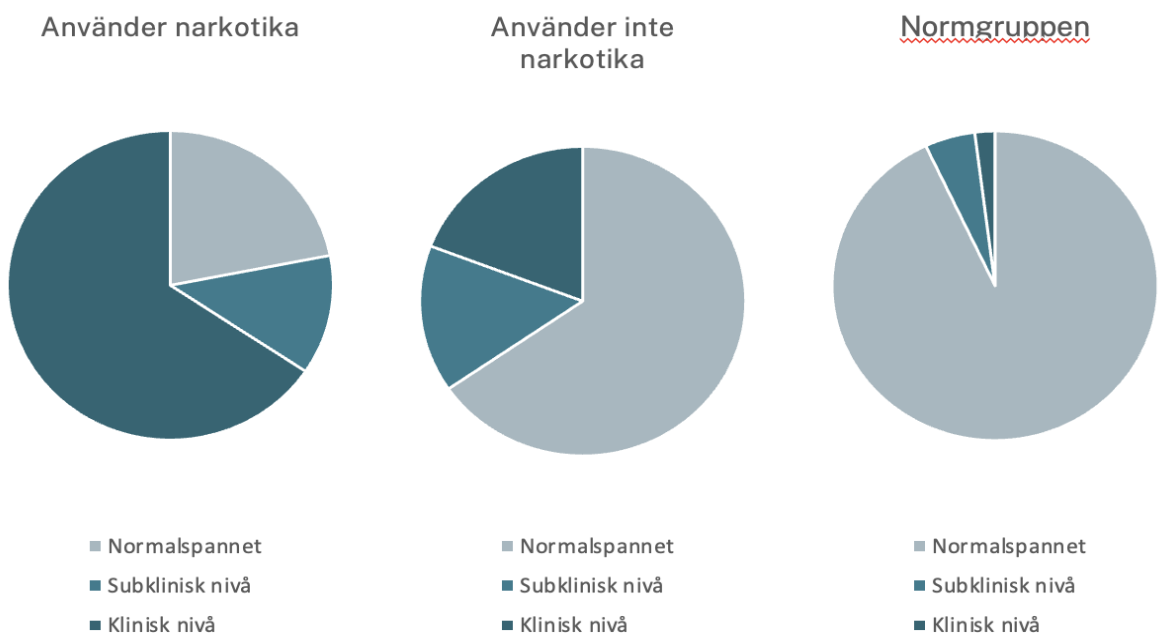
> 50 %

Socialstyrelsen, 2019

Samsjuklighet

Självskattade psykiatriska symtom hos 84 patienter som vårdats på Beroendecentrum Malmös öppen- eller slutenvård.

Samsjuklighet

Svårare symtom

Lägre livskvalitet

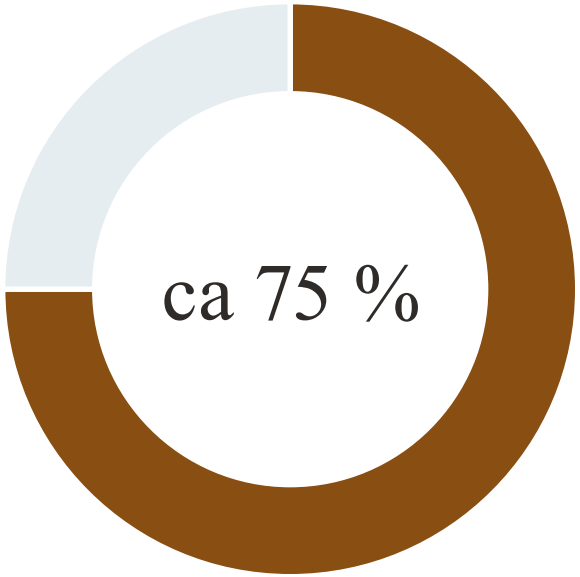

Ökad risk för förtidig död

Samsjuklighet

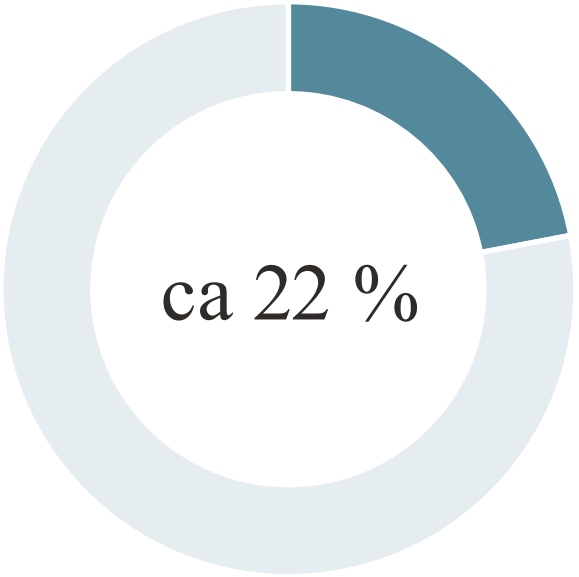
Personer med EIPS

som haft ett beroende någon gång i livet

Personer med beroende

(pågående beroende) som har EIPS

Trull, T. J., Freeman, L. K., Vebares, T. J., Choate, A. M., Helle, A. C., & Wycoff, A. M. (2018). Borderline personality disorder and substance use disorders: An updated review. Borderline Personality Disorder and Emotion Dysregulation, 5, Article 15. https://doi.org/10.1186/s40479-018-0093-9

Behandling vid samsjuklighet

Beroendetillstånd

leder till sämre prognos vid behandling av andra psykiatriska tillstånd.

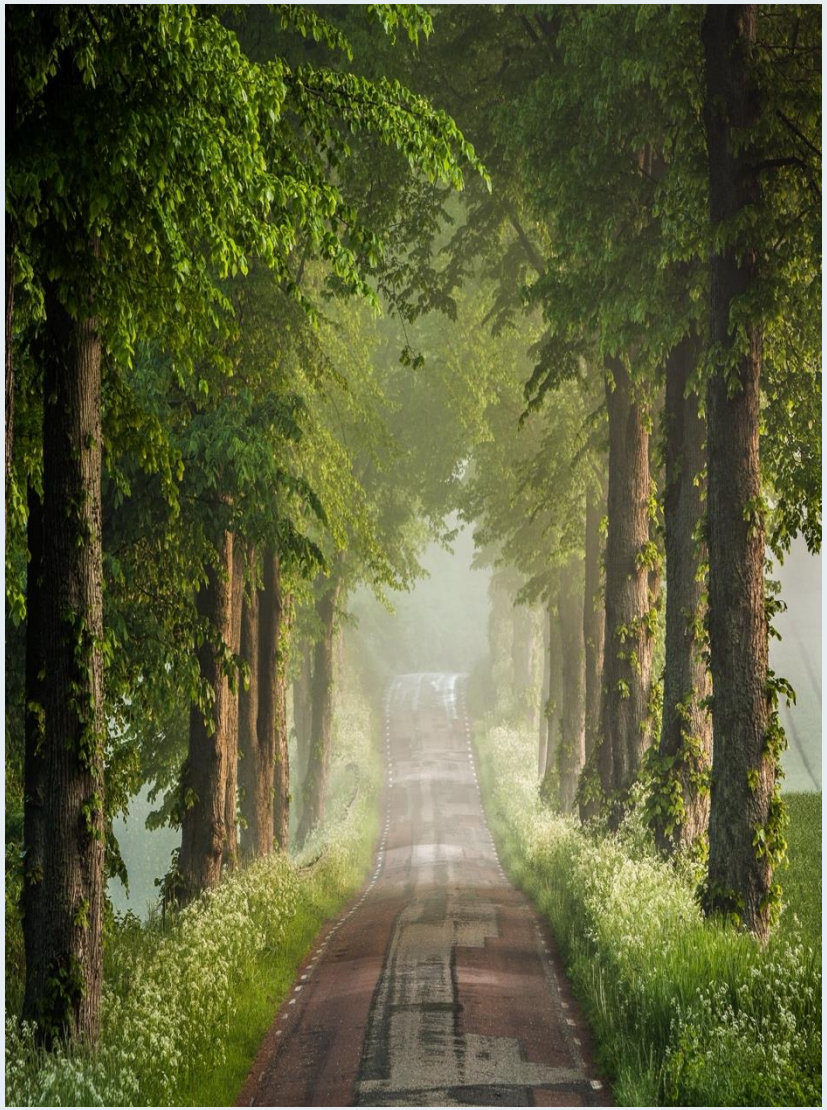
Andra psykiatriska tillstånd

leder till sämre prognos vid behandling av beroendetillstånd.

Vi behövde göra något!

- Det fans ett behov av att bättre sammarbete på mottagnigen runt denna patientgrupp.

- Långa köer till intensiv behandling (MBT, DBT).

Trots bristande kunskapsläge…

- Det finns idag kunskapsluckor vad gäller effekten av integrerad behandling för patienter med EIPS och beroende.
- De studier som gjorts lider ofta av metodproblem (små urval och hög drop-out).
- Vanligtvis exkluderas patienter med beroende från behandlingsstudier, vilket är ett stort problem.

SBU. (2025). *Behandling och sociala stödinsatser vid samsjuklighet mellan beroende och andra psykiatriska tillstånd* (SBU Utvärderar nr 372). Statens beredning för medicinsk och social utvärdering. https://www.sbu.se/372

Good Psychiatric Management (GPM)

- Generalistisk behandling riktad mot personlighetssyndrom.

- GPM är ett ramverk snarare än en specifik metod – behandlingen kan anpassas och utföras på olika sätt utifrån lokala förutsättningar.

John G. Gunderson, MD

Utvecklade GPM

GPM fortsättning

- GPM grundas på uppfattningen att de flesta kan bli ”good enough” för att behandla personlighetssyndrom.

- Interventionerna som rekommenderas bygger på sunt förnuft och ska vara enkla att implementera.

John G. Gunderson, MD

Utvecklade GPM

GPM fortsättning

- 180 patienter genomgick antingen DBT eller GPM. Inga signifikanta skillnader gällande utfallsmått eller avhopp, och fortsatt förbättring efter avslutad behandling.

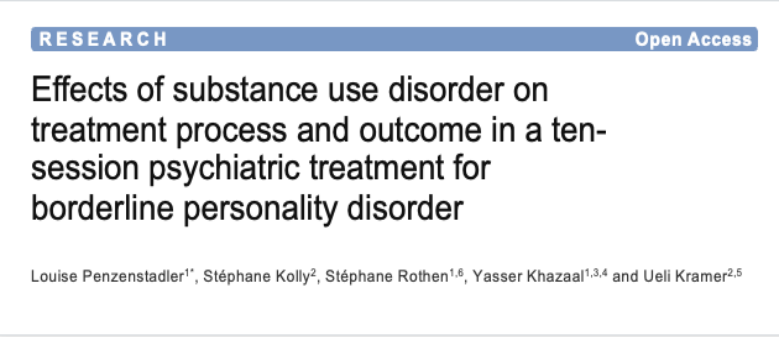
- GPM hade vid tiden för implementeringen utvärderats i liten skala på patienter med EIPS och beroende med lovande resultat.

FULL ACCESS | New Research | Published Online: 1 June 2012

Dialectical Behavior Therapy Compared With General Psychiatric Management for Borderline Personality Disorder: Clinical Outcomes and Functioning Over a 2-Year Follow-Up

Shelley F. McMain, Ph.D., Tim Guimond, M.D., David L. Streiner, Ph.D., Robert J. Cardish, M.D., and Paul S. Links, M.D.

RESEARCH Open Access

Effects of substance use disorder on treatment process and outcome in a ten-session psychiatric treatment for borderline personality disorder

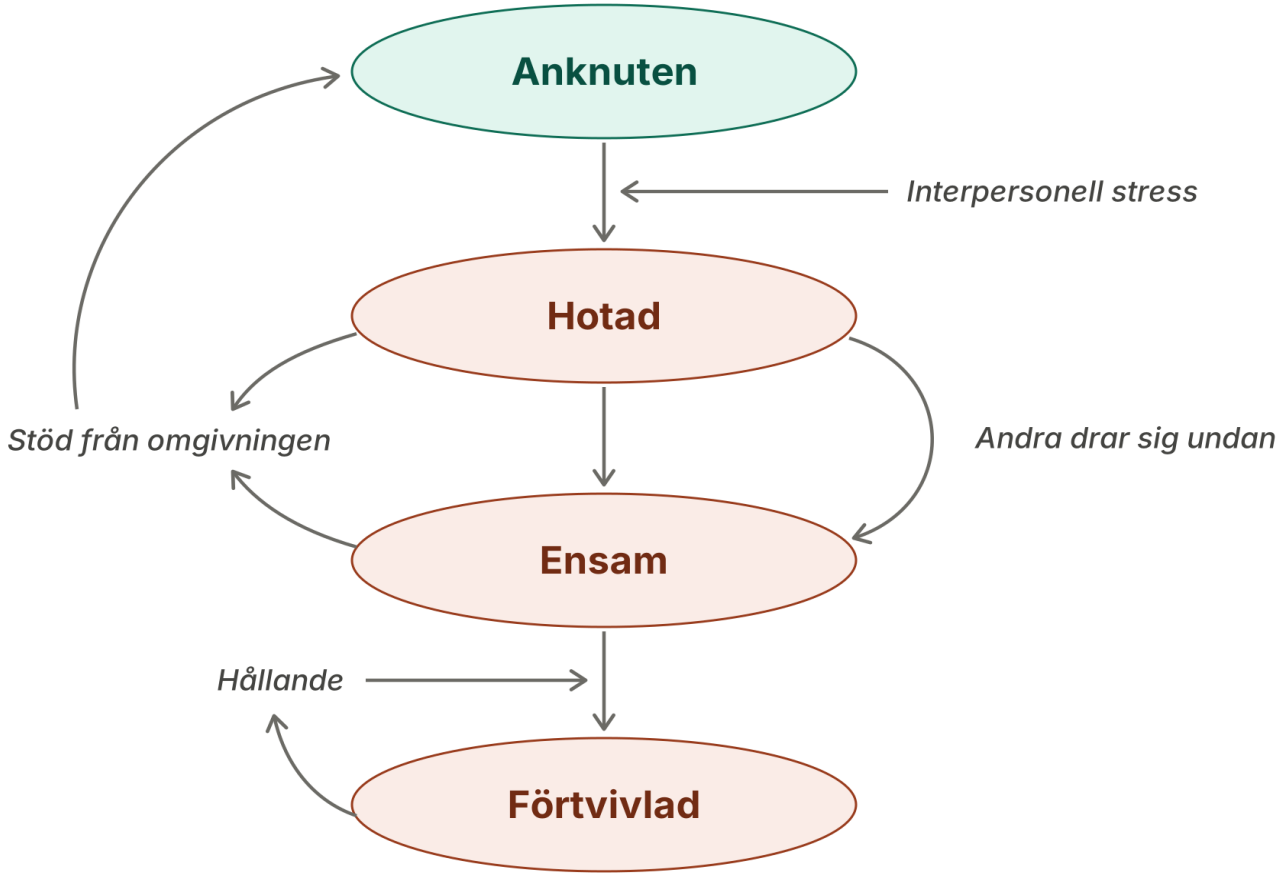
Louise Penzenstadler[1*], Stéphane Kolly[2], Stéphane Rothen[1,6], Yasser Khazaal[1,3,4] and Ueli Kramer[2,5]

Teoretisk modell – GPM

Problematiken är kontextberoende och utspelar sig främst i relationer.

1 Separationsångest	2 Instabila relationer	3 Identitetsstörning
4 Impulsivitet	5 Suicidalt beteende	6 Svårhanterliga känslor
7 Tomhetskänslor	8 Olämplig/intensiv ilska	9 Paranoia eller dissociation

Teoretisk modell – GPM

Interpersonell hypersensitivitet ses i GPM som kärnan i problematiken hos patienter med EIPS.

Vad ingår i GPM?

1. En trygg och tydlig relation med behandlaren

2. Kunskap om känslor, impulser och relationsmönster

3. Hjälp att förstå vad som triggar starka reaktioner

4. Strategier för att hantera kriser, självskada och konflikter

5. Träning i att reglera känslor och impulser

6. Fokus på relationer, arbete, studier och vardag

7. Tydliga mål för att skapa ett mer stabilt och meningsfullt liv

8. Målet är ökad stabilitet och bättre livskvalitet.

GPM-teamet

Jonas Berge
Docent, överläkare

Klara Schultz
Psykolog

Susanna Krus
Specialistsjuksköterska

Stina Ingves
Specialistsjuksköterska

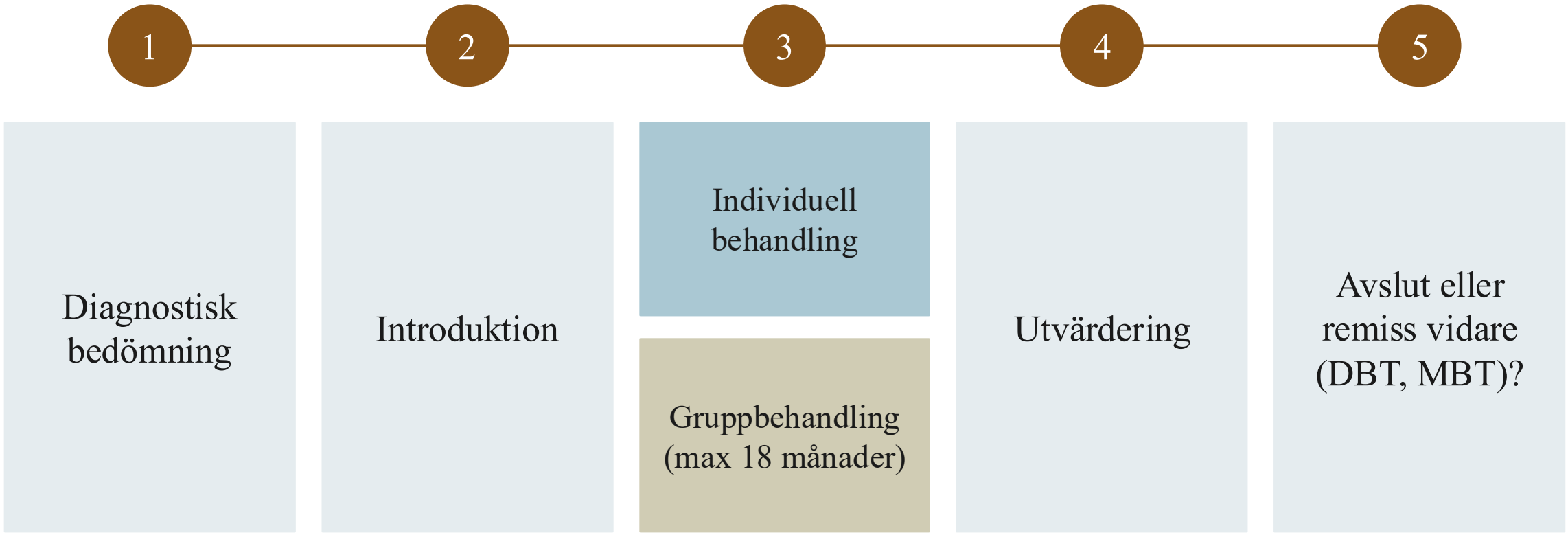

Emma Larsson
Kurator

Isabel Jadbäck
Specialistpsykolog

Behandlingsgång

Individuell behandling och gruppbehandling pågår parallellt.

Behandlingsgång

Vad kom först- svårigheterna eller substansintaget?

Journalgenomgång

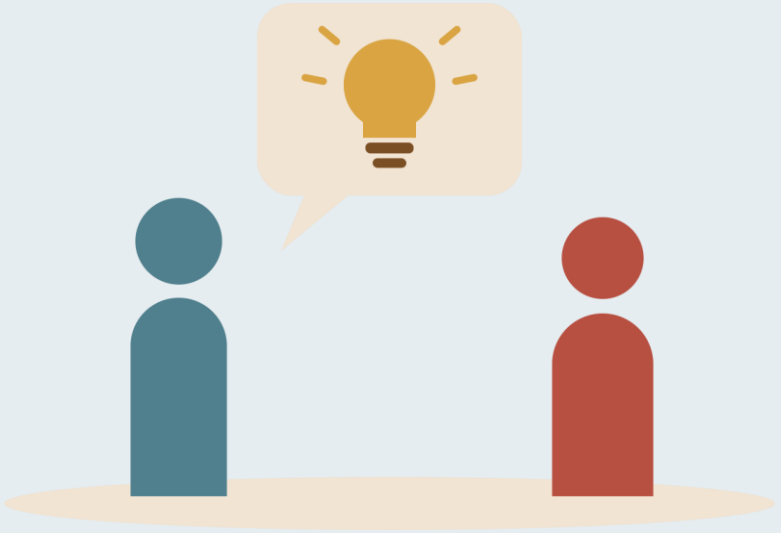
Symtomdebut och duration

Anhöriga

Behandlingsgång

Psykoedukation om diagnosen och syftet med behandling.

Behandlingsgång

Mål

Krisplan

Individual Placement and Support (IPS)

Brukarstyrd inläggning

Behandling av komorbida tillstånd (t.ex. PTSD)

Behandlingsgång

Gruppregler

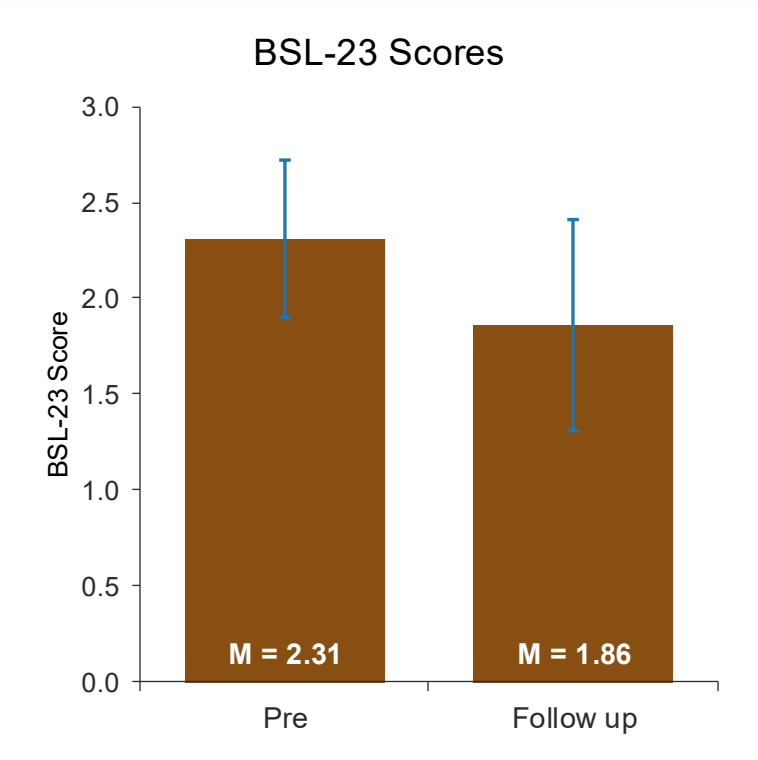
Sammansättning

Tema

Utvärdering

De flesta deltagare uppvisar individuell förbättring, men har fortfarande kvarstående symtom vid uppföljning.

Förändring i BSL-23-poäng från före behandling till uppföljning (n = 11).

Vad underlättade implementeringen?

- Olika yrkeskategorier med samsyn om patienterna.
- Stöd från närmsta chef.
- Alla på mottagningen fick utbildning i metoden.

Lärdomar

Teambaserat arbete med en utmanande patientgrupp.

Metoden har ett namn och är tidsbegränsad.

Patienterna upplever sig generellt validerade när svårigheter utöver beroendet uppmärksammas.

Framtid

- Ansvar för behandling av skadligt bruk och beroende ska i framtiden ligga på regionerna.
- Regionerna kommer att behöva utöka sina behandlingsinsatser. Socialstyrelsen ska stödja denna implementering.
- Förhoppningsvis ser vi på sikt ett utökat behandlingsutbud för patienter med beroende och samsjuklighet.

Tack för er uppmärksamhet!

Kontakt
jonas.berge@med.lu.se
isabel.jadback@med.lu.se

SKÅNE
(H)JÄRNKOLL

”Depression, ångest och ett osynligt beroende”

Gittel Ullebo Hult
Hjärnkollambassadör

När depressionen och ångesten blev en del av min vardag

- Utmattningen blev en djup depression.
- Jakten av lindring och en fungerande vardag.
- Medicinerna som från början var ordinerade för att hjälpa.

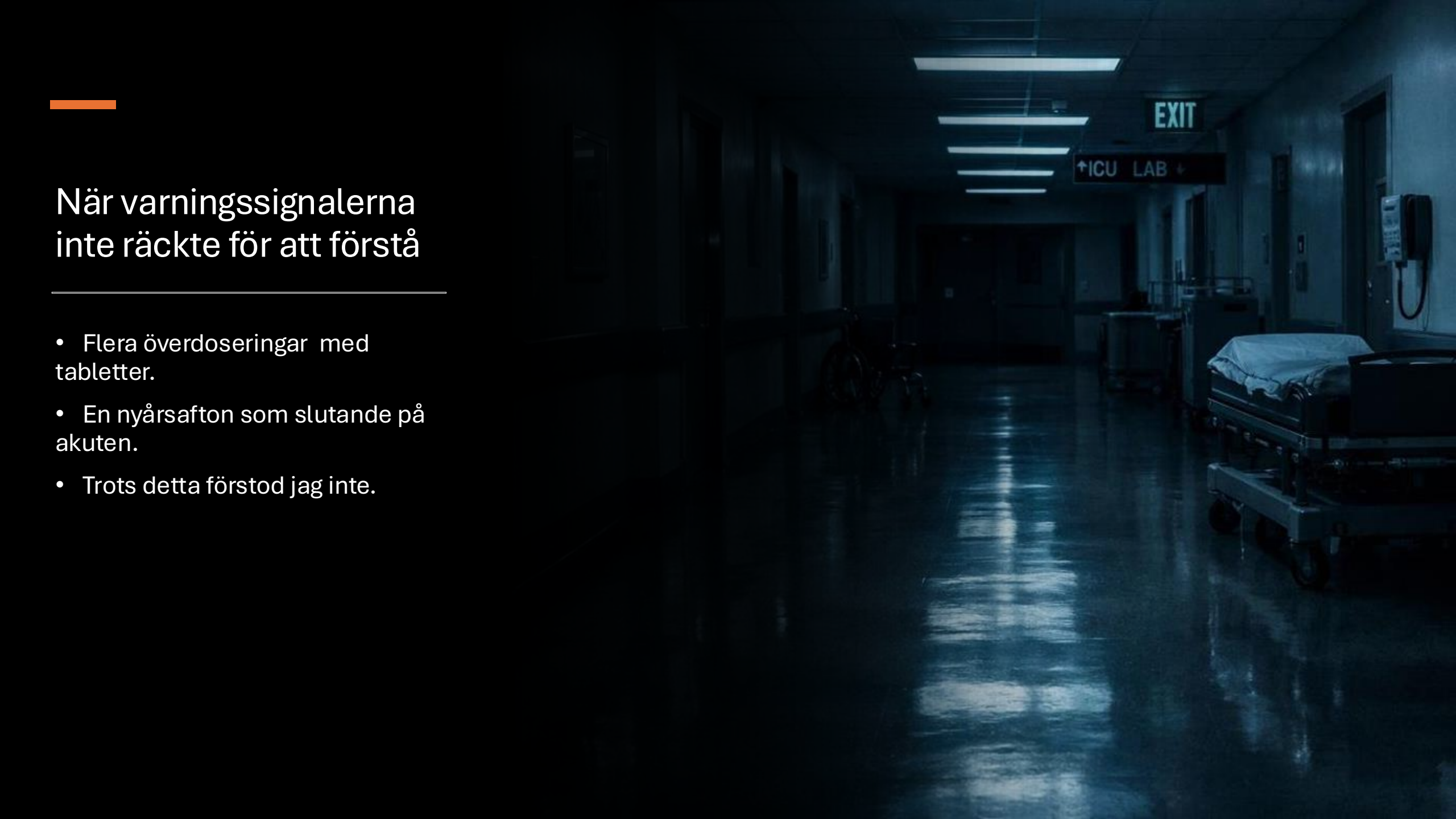

Det osynliga beroendet och hemligheterna bakom fasaden

- Mina mediciner fick en annan roll.
- Jag döljde konsumtionen från familjen och anhöriga.
- Jag gömde tomma burkar och tablettkartor.

När varningssignalerna inte räckte för att förstå

- Flera överdoseringar med tabletter.
- En nyårsafton som slutande på akuten.
- Trots detta förstod jag inte.

Det avgörande insikten

- Självmordsförsöket som förändrade mitt liv
- Rehabiliteringen.
- Någon uppmärksammade min problematik.
- Jag började förstå sambandet mellan psykisk ohälsa och läkemedelsberoende

Från förnekelse till förståelse

- Vågade se och erkänna min problematic.
- Vikten av att bli sedd, lyssnad, och få rätt hjälp.
- Ett nytt liv och ett nytt sett att tänka.

Jag blev beroende av medicinerna som en gång var till för att hjälpa

SKÅNE
(H)JÄRNKOLL

FIKA

Vi börjar igen 15:00

SMS:a frågor till: 076-248 98 79

För er som deltar digitalt så kan ni skriva era frågor i Q&A

SKÅNE
(H)JÄRNKOLL

VÄLKOMNA TILLBAKA

Nu fortsätter vi eftermiddagen

15.00 Eva Samuelsson - *Docent och lektor vid Stockholms universitet*

Ninja Larsson - *Socionom och enhetschef på Bostad först, Stockholms stad*

15.40 Erik Widlund - *Hjärnkollambassadör*

16.00 Panelsamtal

16.30 Konferensen slut

SKÅNE
(H)JÄRNKOLL

Trygghet, respekt och värdighet i praktiken – skadereducerande arbetssätt i socialt arbete

Eva Samuelsson
Docent och lektor vid institutionen för socialt arbete, Stockholms universitet

Ninja Larsson
Socionom och enhetschef Bostad först, Stockholms stad

Agenda

- Vad är det vi pratar om?
- Utmaningar i Sverige och pågående reformer
- Intensiv case management och Bostad först i praktiken
- CHIME(S) för att förstå återhämtning
- Att arbeta styrkebaserat och skadereducerande
- Vägen framåt

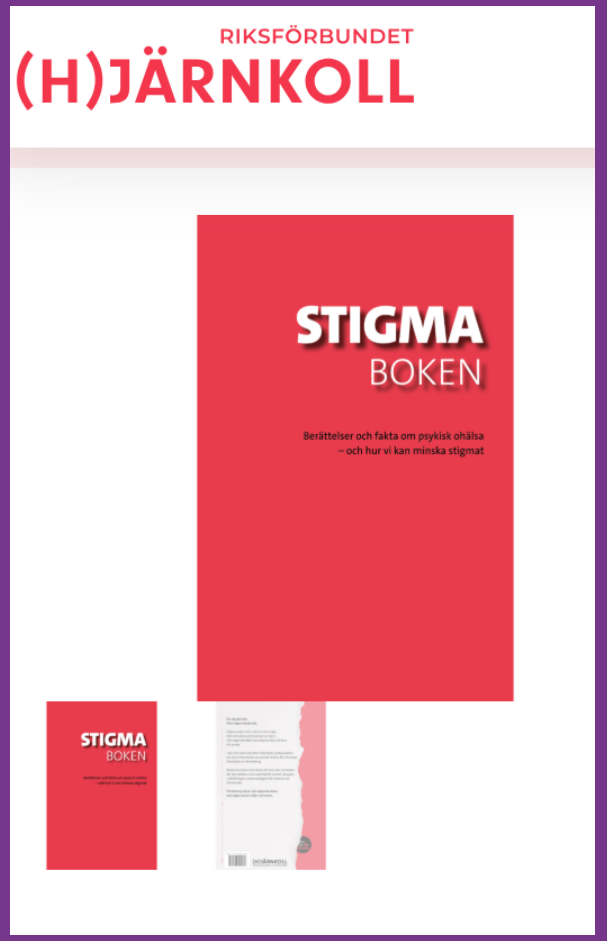

Stockholms stad

Stockholms universitet

Vad är det vi pratar om?

- Skam, skuld och stigma
- Möten med människor som delar sina erfarenheter är ett effektivt sätt att minska stigma
- Ökad kunskap förändrar attityder
- Språk och bemötande påverkar hur människor söker hjälp

Stockholms stad

Stockholms universitet

Vad är problemet?

- Brister i tillgänglighet, samordning och likvärdighet (NSPH 2025)
- 4 av 10 har nekats annan vård pga substansbruksproblem (NSPH 2025)
- Vanligare bland personer med svagt stöd i nätverket och låg utbildningsnivå (NSPH 2025)
- 6 av 10 anhöriga uppger att de inte fått någon hjälp alls (NSPH 2025)
- Hög andel privata aktörer (Storbjörk & Stenius 2019)
- Traditionell skepsis mot skadereducering (Eriksson m.fl.. 2024)
- Repressiv narkotikapolitik försvårar återhämtning (Storbjörk m.fl. 2025)
- Hårdare tag och försämrade levnadsvillkor

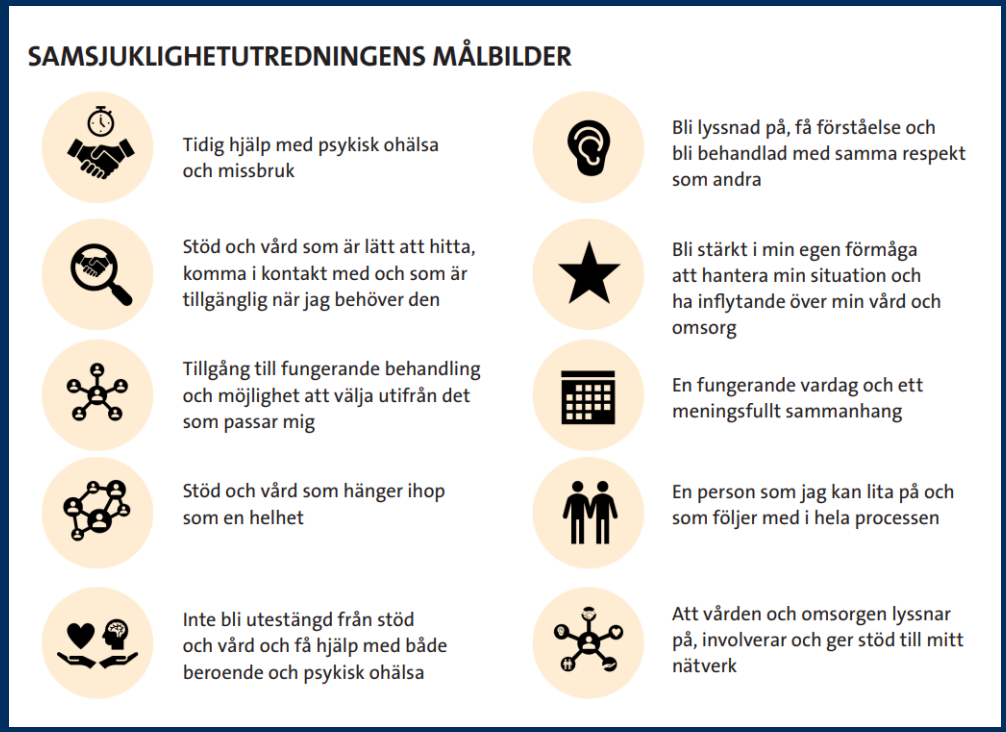
Stockholms universitet

Narkotikautredningen 2023

- från ”ett samhälle fritt från narkotika” till ”ett samhälle med minskade skador av narkotika”
- kartlägga hur omotiverade krav på drogfrihet förekommer som villkor för att ta del av olika insatser
- utöka utbudet av lågtröskelverksamheter som kan erbjuda flera skadereducerande och hälsofrämjande insatser samtidigt

Samsjuklighetsreformen 2028

Nya socialtjänstlagen 2025

- Kunskapsbaserade interventioner
- Lättillgängliga insatser
- Ökad prevention
- Ökad jämställdhet

Stockholms universitet

”Föreställ dig ett system där människor får det stöd de behöver oavsett var de först söker hjälp. Ett system där samverkande verksamheter erbjuder rätt stöd, på rätt plats, vid rätt tidpunkt.”

NO WRONG DOOR

Stockholms universitet

Bostad Först

Utgår från principerna när stödet utformas:

- Lyssnar, utforskar
- Bemötande
- Hur kan vi hjälpa dig?
- Vad är dina mål?
- Moraliserar inte
- Ingen konsekvens eller straffpedagogik
- Valfrihet
- Långsiktighet! Inge hopp, ge fler chanser

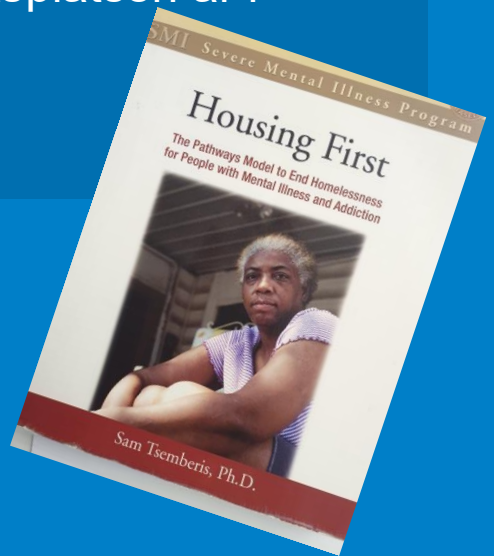
LAB – lågaffektivt bemötande
MI – motiverande samtal
Styrkebaserat förhållningssätt

Hembesök
Hemmets skötsel
Vardagsekonomi/försörjningsstöd
Vårdkontakter
Struktur i vardagen

Stockholms stad

The Strengths Model: Case Management with People with Psychiatric Disabilities

1. Alla kan återhämta sig, återta och förändra sina liv.
2. Det är viktigt att fokusera på individens styrkor.
3. Samhället ses som en oas av resurser, inte som ett hinder.
4. Klienten styr hjälpprocessen.
5. Relationen mellan case manager och klient är primär och väsentlig.
6. Den huvudsakliga arbetsplatsen är i samhället.

- ICM är flexibelt, klientstyrt och baserat på klientens styrkor och intressen.
- Antal klienter per CM vanligtvis 10 – bekantar sig med varandras klienter och kan ersätta varandra vid behov.
- CM utför stöd inom vissa livsområden själva med fokus på boendestabilitet och återhämtning.
- CM samordnar vård och myndighetskontakter. Samarbete mellan olika aktörer är avgörande.
- CM uppmuntrar klienten att själv ge uttryck för sina behov och kan också föra klientens talan.
- Hembesök görs regelbundet, men frekvensen behöver vara flexibel. Målet är inte att stödet ska upphöra.
- Kris, klientens vägran av besök, eller om klienten sällan är hemma vid besök – alla dessa signalerar behovet av att omvärdera arbetet med klienten och fundera vad cm kan göra annorlunda. (Provider issue – not a client issue).

Stockholms stad

”BF är toppen!
De behandlar en som människa, de hjälper en med det man behöver hjälp med och de ger en flera chanser, om man råkar göra något misstag.
Alla människor kan göra misstag”

”Att jag har fria tyglar och de dömer inte mig så fort jag gör misstag. Och sen att de inte tjatar om mitt missbruk.
Vill jag ha hjälp, ber jag om det”

Målet är inte bara att någon ska ha en bostad – utan att återfå hopp, en positiv identitet – att bryta stigman.

Kärnan i det vi gör är relation och bemötande.

Brukarundersökning Bostad Först 2026
Hjälp oss bli bättre!
Vi vill gärna veta hur du upplever din situation och det stöd du får i Bostad Först.
Du svarar anonymt och svaren är viktiga för vår verksamhetsutveckling

Stort Tack för att du tar dig tid att svara på enkäten.

”De bemöter mig med respekt och lyssnar till mina idéer. Det har gett mig möjlighet att leva ett värdigt liv!”

”Det känns som att hon är på min sida, på riktigt! ”

”Vi har roligt och jag får hjälp med det jag behöver.”

"Vi är ett team."

”Han är lyssnande på vad jag vill ta upp och ibland föreslår han även saker.”

”Min cm bemöter mig alltid där jag är just precis då.”

”Han är aldrig dömande.”

Stockholms stad

Vård- och stödsamordning – att se hela människan och arbeta styrkebaserat

	154 hyresg
Kontakter	Antal
Pelarbackens vårdcentral för hemlösa	4
Laro-mottagning	51
Övrig beroendevård	23
Psykiatri	11
Vårdcentral	95
Mika-mottagningen	3
Sprutbytet	9
RPÖV	2
Tandläkare	35
Övrig specialistvård	45
Saknar vårdkontakter	15
Total	293

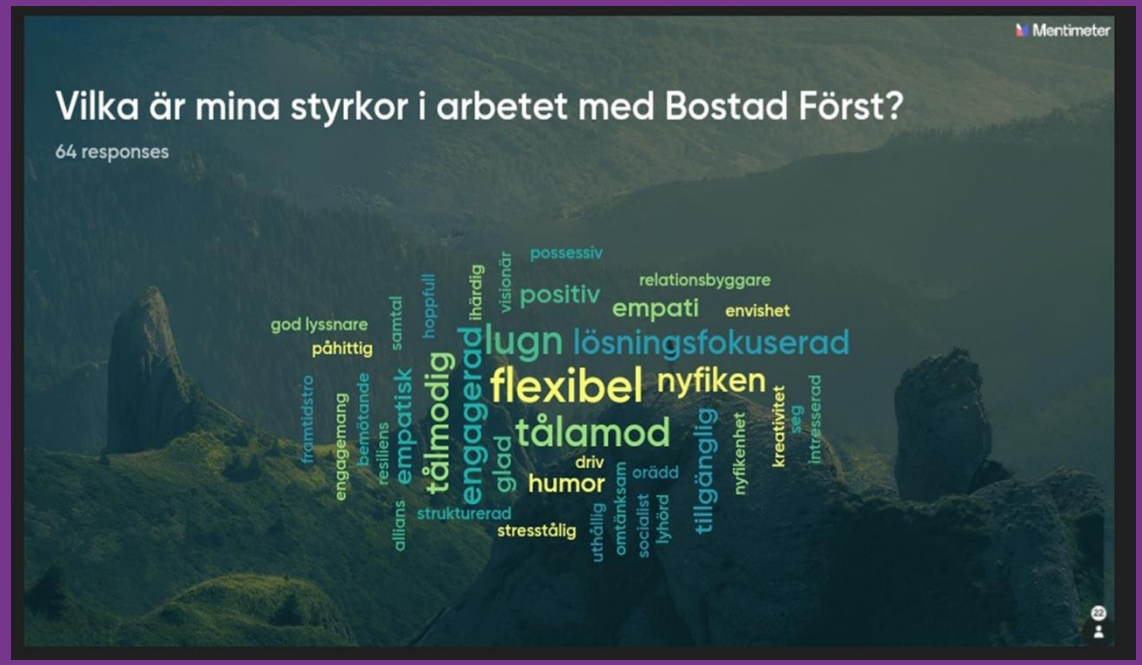
”Ni gör förutsättningarna att resa sig igen möjlig.”

"Jag ser en framtid.”

"Jag har ett normalare liv."

"Jag känner mig delaktig i samhället.”

”Man får en chans”

Stockholms stad

CHIME(S) för att förstå återhämtning

Leamy m.fl. 2011; Van Weeghel m.fl. 2019; Senneseth m.fl. 2021; Long m.fl. 2026

1. **Connectedness –** känna samhörighet med andra och vara en del av samhället
2. **Hope –** känna hopp och optimism inför framtiden
3. **Identity** – återuppbygga positiva och sociala identiteter, hantera stigma och diskriminering
4. **Meaning** – att hitta en mening och syfte med sitt liv
5. **Empowerment** – att känna kontroll över och inflytande i sitt eget liv
6. **Safety –** trygghet en grundläggande förutsättning, särskilt för personer med erfarenhet av hemlöshet och trauma.

Stockholms universitet

Samhörighet och relationer

Relationen till CM är en stark återhämtningsfaktor.
• 100 % uppger att de alltid eller oftast blir bra bemötta av sin CM.
• 100 % är alltid eller oftast nöjda med hembesöken.

Kommentarerna beskriver relationerna som präglade av:
• tillit
• respekt
• värme
• lyhördhet
• kontinuitet

"Jag kan inte vara utan henne."
"Vi är ett team."
"Hur skulle jag klara mig utan er?"

Identitet

Många beskriver hur de gått från att vara "hemlös", "missbrukare" eller "brukare" till att bli en person med ett eget hem.

Det handlar inte bara om att ha en bostad.
Det handlar om att återta en social identitet som granne, hyresgäst och samhällsmedborgare.

"Jag känner mig som en normal person."
"Jag känner mig fri."
"Jag känner mig delaktig i samhället."

Stockholms stad

Hopp och framtidstro

Nästan samtliga (98,9 %) upplever att Bostad Först förmedlar hopp och framtidstro.
Kommentarerna beskriver ett skifte från överlevnad till framtidsorientering.

Flera beskriver också att bostaden gjort det möjligt att tänka längre än nästa dag.

"Jag ser en framtid."
"Jag har ett normalare liv."
"Jag kan satsa på andra saker."
"Bostad Först är det bästa som hänt mig."

Mening

Ett eget hem skapar möjligheter att leva ett liv som upplevs meningsfullt.

Många beskriver hur de nu kan:
• ta hand om sitt hem
• skaffa husdjur
• återuppta relationer
• koncentrera sig på annat än överlevnad
• planera framtiden

Empowerment – Egenmakt

99 % upplever att de alltid eller oftast får vara med och bestämma vad de och CM ska prata om eller göra.

Kommentarerna beskriver:
- gemensam planering
- ömsesidighet
- valfrihet
- att personalen lyssnar

""Vi bestämmer tillsammans."
"Det är ömsesidigt."
"Han hjälper mig med det jag vill ha hjälp med."

Safety – Trygghet

91 % känner sig trygga i sin bostad.

Det som återkommer allra oftast är:
- att kunna låsa sin dörr
- att ingen kommer in utan tillåtelse
- lugna grannar
- att inte riskera att bli av med bostaden
- att veta att CM finns kvar

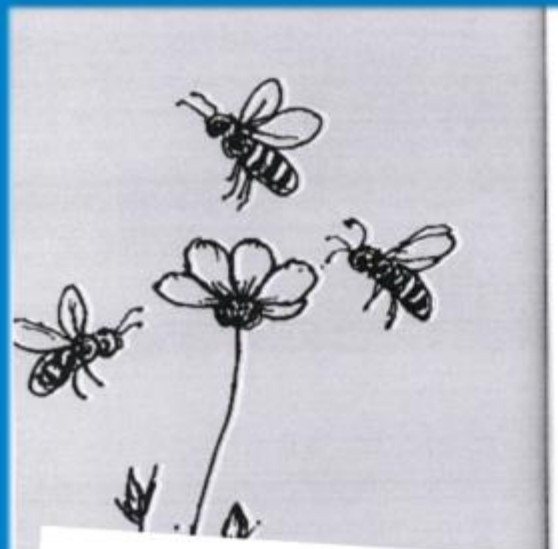
"Mitt hem, mina regler."
"Jag kan låsa dörren."
"Ingen vet var jag bor."

Flera uttrycker tryggheten mycket symboliskt:

För personer med erfarenhet av långvarig hemlöshet representerar bostaden därför mer än ett fysiskt boende. Den blir en plats där stress minskar, återhämtning blir möjlig och kontrollen över det egna livet kan återtas.

De få som fortfarande känner otrygghet beskriver framför allt:
- hotbild
- otrygga områden
- behov av låsbyte, säkerhetsdörr, tappade nycklar
- ensamhet

Stockholms stad

Utan Bostad först hade jag inte fått prova på att leva.

Utan denna chansen hade jag inte kunnat prova på nya saker.

Jag har fått växa.

Å det är jag evigt tacksam för.

Jag har ett hem, en trygghet, någonstans jag kan rå om mig själv.

Lära mig laga mat, handla, ta ut sopor och sköta om min hygien.

Allt detta skulle inte vara möjligt an

Jag har fått växa

å det är det bästa för mig.

JAG BÖRJAR ÄNTLIGEN FÅ ORDNING PÅ MITT LIV

"Det kändes otroligt spännande, som början på ett nytt liv, men samtidigt var jag skräckslagen. Allt detta ansvar, hur skulle jag kunna leva upp till det?"

Då var han kriminell, hemlös och gick på tunga droger. Nu går Markus Groundstroem på Hyresgästföreningens möten, småsnackar med grannarna och funderar på nya tapeter till lägenheten i Farsta.

Det är måndag, vilket betyder att Markus Groundstroem har lagat lunch på Måltids, samlingslokalen för Bostad Först på Malmskillnadsgatan i centrala Stockholm. Ett tiotal rummet, lite extra lagmiga efter helgen, har fått pasta och tomatsås med sallad, vitlök och bröd.

Vid bordet i lägenheten i Farsta strax har av den ståtliga pitbullterriern Grumpy som har tröttnat på att vara ensam hemma.

– Han är en omplaceringshund som har bytt hem två gånger och var ganska orolig och stressad i början eftersom han ofta lämnats ensam. Nu har vi fått ordning på honom, säger Hanne och fyller på matskålen med morötter och

Så här kan återhämtning i Bostad Först ta sig uttryck

Väntade barn – övertog kontraktet

I dag har Lisa jobb och barn. Något som hon själv säg sona omöjligt för bara några år sedan. Att gå från hemlöshet och skadligt bruk till ett vanligt liv hade inte varit möjligt utan Bostad först-lägenheten och någonting meningsfullt att göra, säger hon.

"Jag trodde aldrig att jag skulle kunna funka som en vanlig människa."

"Snart är jag en riktig Svensson"

Det började inte så bra, fem klagomål från grannarna första året. Nu är det mindre bus, färre fester och lägre volym på stereon.

"LÄGENHETEN GÖR ATT JAG KÄNNER MIG SOM EN DEL AV SAMHÄLLET, ATT JAG ÄR MED OCH ATT JAG RÄKNAS."

Varje vecka på Mallis

För dig i Bostad Först finns det alltid något på gång i vårt hus på Malmskillnadsgatan 58, T-bana Hötorget.

Måndagar	**Sy** nytt och lappa gammalt
	Matlagningskurs med Hasse och Maria
Tisdagar	**Konst, textil och tryck** med Sonja – 9.30-12.30
	Peer support från Bostad Först
	Digital verkstad för dig som behöver hjälp med datorer och smartphone
	Skrivargrupp granskar och recenserar saker som händer – kl 13
	Kortfilmsgruppen om hur det är att leva på gatan
Onsdagar	**Ekonomiska frågor** med Philip
	Måleri och teckning med Nikki och Sonja – 13.00-16.00
Torsdagar	**Yoga**
	Bostad Först Social Club Sköj gemenskap och stöd
Fredagar	**Kvinnogruppen** – av kvinnor för kvinnor 13.30

Street Minds gör fler saker på runt om i stan – alla kan vara med

Jammet	Kom till vårt fredagsjam i Münchenbryggeriet.
Stadsvandringar	Vandringar av och med hemlösa eller tidigare hemlösa.
Stadsodling	Våra stadsodlare håller till i Koleraparken vid Gullmarsplan
Skogsvandringar	På torsdagarna plockar vi kottar och bär i skog och mark.
Radio Gatan	Garanterat livserfarna människor ger råd och dåd i etern
Snickra & sånt	Snickra och reparera möbler med Tobbe.

KONTAKTA EBU 076 122 53 81 ELLER MATILDA 076 009 86 98

Malmskillnadsgatan 58,
T-bana Hötorget

STREET MINDS · Studieförbundet Vuxenskolan · Stockholms stad

Hur kan vi skapa möjligheter för gemenskap, aktiviteter och vägar till försörjning för att motverka ensamhet och utanförskap?

Bostad Först bjuder in till:

Framtidsverkstad

LUNDS UNIVERSITET · STREET MINDS · Bostad Först

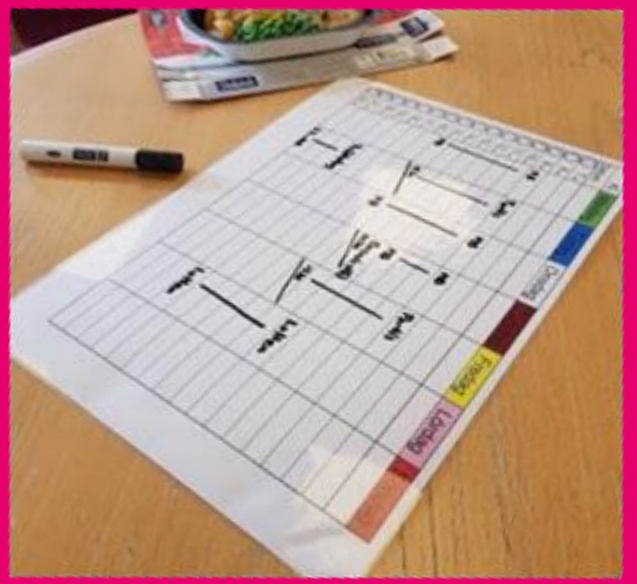

PEER SUPPORT
PERSONLIG EGENERFAREN RESURS

What happens if you combine experiential knowledge with other sources of knowledge…

Experiential knowledge → 3 sources of knowledge ← **Scientific - Theoretical knowledge**

3 sources of knowledge ← **Practical – methodical professional knowledge**

All sources are of equal value

Vad är kärnan i arbetet?

- Positiv förändring på alla områden: mer stabil boendesituation, fler vårdkontakter, fler har sysselsättning
- Att jobba på uppdrag av klienten
- Skadereducerande förhållningssätt
- Långsiktigheten, kontinuiteten, uthålligheten – finnas kvar
- Byggandet av tillit – engagemanget och relationen
- Traumamedvetenhet
- Könsskillnader – behov av långa kontakter för att skapa tillit
- Kompensera för bristande vård- och boendeformer
- Ensamarbetet – sårbart, behov av att vård och socialtjänst hakar i

”Är tacksam och glad för att jag fick en CM, tycker att det är bland det bästa, mänskligaste och smartaste soc gett mig, tack!”

”Inför alla viktiga ärenden så det är min CM som ringer och meddelar och hjälper till att stå på benen och planera, åka, möta, hit och dit.”

Vägar framåt

- Unik möjlighet att omsätta kunskap i praktiken – kräver modiga organisationer
- Implementering blir avgörande och politiken spelar roll
- Är det människorna eller systemen som är komplexa?
- Styrkebaserat förhållningssätt som lyfter personens egna återhämtningskrafter
- Använd metoder och förhållningssätt som fungerar
- Tillåt långa processer att bygga tillit!

Stockholms stad

Stockholms universitet

Om forskningen

- Socialt arbete med samsjuklighet (SAMS): en fallstudie om klienter med komplexa vårdbehov, konkurrerande behandlingsmål och professionella gränsdragningar (FORTE 2025-01192)
- En delstudie i forskningsprogrammet FUSS: *The future of social service work with substance use: clients, trajectories, organisations and collaboration in a changing treatment system* (FORTE 2023-01746) (PI Mats Ekendahl). Etiskt godkännande Dnr 2024-06524-01.
- Utformat i samverkan med Stockholms stad.

FUSS
Framtidens sociala arbete med substansbruk

Projektledare
Eva Samuelsson

Doktorand
Katarina Kristiansson

Forskare
Mats Ekendahl

Forskare
Patrik Karlsson

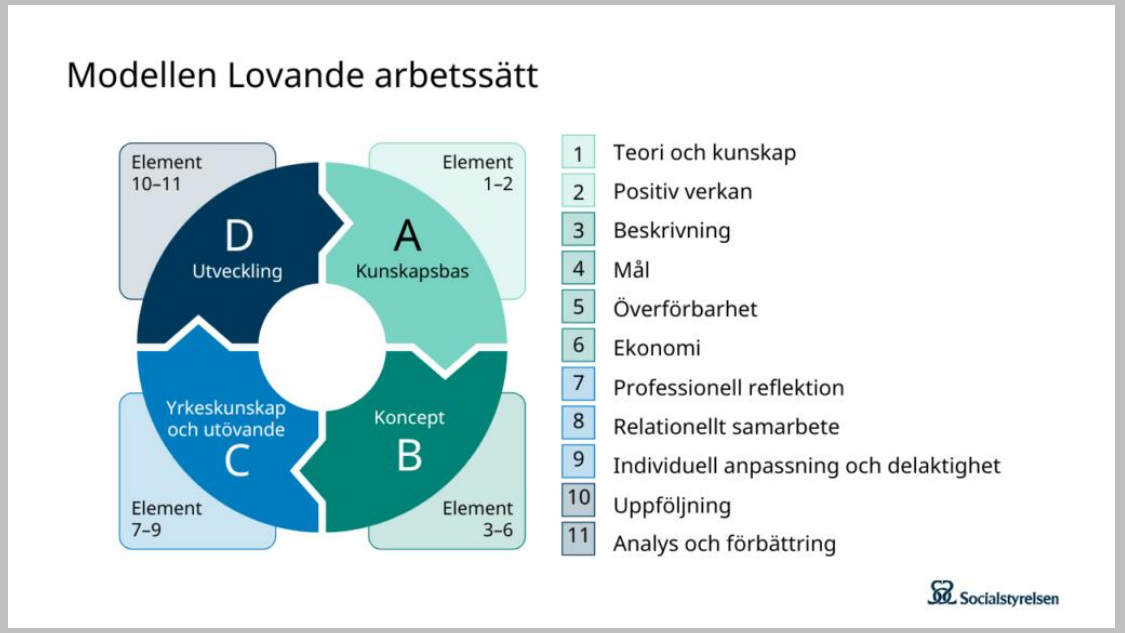

Forskare
Alexander Björk

Forskare
Jessica Storbjörk

Stockholms universitet

Case management som ett lovande arbetssätt

Stockholms universitet

Tips på podcast

- Har personer med IF fått det bättre?
- Vad betyder delaktighet i socialt arbete?
- Har välfärdsstaten blivit en skuldfälla?
- Varför är spelberoende relevant för socialt arbete?
- NPF och IF i brottsförebyggandet – vad missar vi?
- Socialpolitik för de starkaste?
- Vem betalar priset för anhörigomsorgen?
- Är stödet till NPF-föräldrar tillräckligt?
- Är den svenska narkotikapolitiken dödlig?
- Kan man bli rik på socialbidrag?

Stockholms universitet

Tack för oss!

Om du vill veta mer:

Kunskapsstödjande material om modellen Bostad först – Kunskapsguiden

Bitesize learning: Strengths-Based Practice | Homeless Link

Kontakt: ninja.larsson@stockholm.se

eva.samuelsson@socarb.su.se

SKÅNE
(H)JÄRNKOLL

”Mannen som överlevde”

Erik Widlund

Hjärnkollambassadör

Bastis
Mandiz
90
200
997